

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovi člana V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i člana 39. stav 1. Poslovnika o radu Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, na sjednici održanoj od 1. do 4. decembra 2009. godine, donijela je

ODLUKU

I

Historijsko područje - Nekropola sa stećcima i Pravoslavna crkva sv. kneza Lazara (grobna crkva kneza Vlada Bijelića) u Vlahovićima, općina Ljubinje, proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).

Nacionalni spomenik čini nekropola sa 65 stećaka sa obimnim ogradnim suhozidom, graditeljska cjelina crkve sa ogradnim zidom u koji je uzidan 31 stećak, objekat škole (parohijskog doma), cisterna i pravoslavno groblje sa 63 krstače.

Nacionalni spomenik se nalazi na prostoru koji obuhvata k.č. 30/219 i 30/220 (stari premjer), posjedovni list broj 121, k.o. Vlahovići, općina Ljubinje, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina.

Na nacionalni spomenik primjenjuju se mjere zaštite utvrđene Zakonom o provođenju odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika ustanovljene u skladu sa Aneksom 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 9/02, 70/06 i 64/08).

II

Vlada Republike Srpske dužna je osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Komisija) utvrdit će tehničke uvjete i osigurati finansijska sredstva za izradu i postavljanje informacione ploče sa osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

III

U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika, na prostoru definiranom u tački I stav 3. ove odluke primjenjuju se sljedeće mjere zaštite:

- Na nacionalnom spomeniku su dopušteni isključivo istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi, uključujući i one radove čiji je cilj prezentacija objekta i radovi koji će osigurati održivu upotrebu objekta, uz odobrenje ministarstva nadležnog za prostorno uređenje Republike Srpske (u daljnjem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručni nadzor

- nadležne službe zaštite naslijeđa na nivou Republike Srpske (u daljnjem tekstu: nadležna služba zaštite);
- Svi eventualni ostaci struktura ranijih objekata pronađeni prilikom arheoloških radova trebaju biti konzervirani i, po mogućnosti, prezentirani;
 - Izvršiti konzervaciju pokretnog naslijeđa koje se nalazi u crkvi;
 - Dopušteno je obavljanje radova na infrastrukturi uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručno mišljenje nadležne službe zaštite;
 - Na objektu škole (parohijske kuće) dopušteni su radovi rekonstrukcije objekta u izvornom obliku, korištenjem izvornih materijala i uz adaptaciju novoj namjeni s ciljem prilagođavanja savremenim uvjetima života. Prije bilo kakvih radova obavezno je izraditi snimku postojećeg stanja. Radovi adaptacije ne smiju narušiti ili promijeniti vanjski izgled objekta (gabarit, raspored i veličina otvora, tretman fasade, krovni pokrov) ili promijeniti odnos objekata unutar cjeline;
 - Izraditi Projekat sanacije, restauracije i konzervacije nekropole i starih nadgrobnika sa ogradnim zidom, koji treba sadržavati:
 - arheološko istraživanje;
 - čišćenje spomenika od lišaja i mahovine;
 - konzervaciju stećaka, starih nadgrobnika i ogradnog zida;
 - Dopušteno je sahranjivanje na minimalnoj udaljenosti od 5 metara od stećaka i 1 metar od starih krstača;
 - Zona je potencijalno arheološko nalazište, pa je prilikom obavljanja bilo kojih radova obavezno osigurati prisustvo arheologa;
 - Zabranjeno je odlaganje otpada;
 - Izraditi projekat hortikulturnog uređenja i prezentacije nacionalnog spomenika.

U cilju trajne zaštite lokaliteta, utvrđuje se **zaštitni pojas** koji obuhvata prostor u radijusu od jedan kilometar od granica nacionalnog spomenika. U tom pojasu nije dopušteno izvođenje radova koji bi mogli ugroziti nacionalni spomenik (podizanje objekata, lociranje deponije, promjena krajolika ili drugi slični zahvati koji mogu imati negativan vizuelni ili neki drugi uticaj), kao ni postavljanje privremenih ili stalnih struktura čija svrha nije isključivo zaštita i prezentacija nacionalnog spomenika.

S ciljem osiguranja uvjeta za restauraciju i zaustavljanja ubrzanog propadanja nacionalnog spomenika, utvrđuju se sljedeće **hitne mjere zaštite**:

- čišćenje prostora nacionalnog spomenika od otpadaka, šuta i vegetacije;
- izradu detaljnog arhitektonskog snimka postojećeg stanja objekta crkve i škole (parohijske kuće) sa planom intervencija;
- izvesti intervencije neophodne za zaustavljanje degradacije objekta crkve – restauracija krovnog pokrova, zamjena prozorskih otvora, obijanje oštećenog maltera i ponovno malterisanje unutrašnjih površina crkve, rekonstrukcija stepeništa za pristup galeriji;
- izvesti intervencije neophodne za zaustavljanje ubrzane degradacije objekata škole (parohijske kuće) - čišćenje zidova od samonikle vegetacije, konstruktivna stabilizacija zidova.

IV

Svi pokretni nalazi, koji u toku arheološkog istraživanja budu nađeni, bit će pohranjeni u najbližem muzeju koji ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete, dok ne bude završena njihova obrada, a najduže za period od tri godine.

Iznošenje pokretnih arheoloških nalaza iz stava 1. ove tačke (u daljnjem tekstu: pokretno naslijeđe) iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, dopušteno je privremeno iznošenje pokretnog naslijeđa iz Bosne i Hercegovine radi prezentacije ili konzervacije, ukoliko konzervatorske radove nije moguće izvršiti u Bosni i Hercegovini, odnosno ako se procijeni da se konzervacija u inozemstvu može izvršiti kvalitetnije, brže i jeftinije.

Odobrenje u smislu prethodnog stava daje Komisija, ukoliko nesumnjivo bude utvrđeno da to ni na koji način neće ugroziti pokretno naslijeđe.

Komisija u svom odobrenju za privremeno iznošenje pokretnog naslijeđa iz Bosne i Hercegovine utvrđuje sve uvjete pod kojima se to iznošenje može izvesti, rok za povrat pokretnog naslijeđa u Bosnu i Hercegovinu, kao i zaduženja pojedinih organa i institucija na osiguranju tih uvjeta, te o tome obavještava Vladu Republike Srpske, nadležnu službu sigurnosti, carinsku službu Bosne i Hercegovine i javnost.

V

Stavljaju se van snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski akti u dijelu u kojem su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

VI

Svako, a posebno nadležni organi Republike Srpske, gradske i opštinske službe suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

VII

Ova odluka dostavit će se Vladi Republike Srpske, nadležnom ministarstvu, nadležnoj službi zaštite i općinskom organu uprave nadležnom za poslove urbanizma i katastra, radi provedbe mjera utvrđenih u tač. II - VI ove odluke i nadležnom općinskom sudu radi upisa u zemljišne knjige.

VIII

Sastavni dio ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim licima u prostorijama i na web stranici Komisije (<http://www.aneks8komisija.com.ba>).

IX

Danom donošenja ove odluke, sa Privremene liste nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 33/02, «Službeni glasnik Republike Srpske», broj 79/02, «Službene novine Federacije BiH», broj 59/02 i «Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH», broj 4/03), briše se nacionalni spomenik upisan pod rednim brojem 357.

X

Prema članu V stav 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Komisije su konačne.

XI

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u «Službenom glasniku BiH».

Ovu odluku Komisija je donijela u sljedećem sastavu: Zeynep Ahunbay, Martin Cherry, Amra Hadžimuhamedović, Dubravko Lovrenović i Ljiljana Ševo.

Predsjedavajuća Komisije

Ljiljana Ševo

Broj: 07.2-2.2-40/2009-69
2. decembra 2009.godine
Sarajevo